

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Titulus XIII. De Ordinatis ab Episcopo, qui renuntiavit &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

ordinando impediendi vel defectibus, cum veritate & bona conscientia respondere potest, se scire dignos, quantum humana fragilitas noscitur. Ratio, quia hæc verba profert non ut persona privata & secundum notitiam privatam, sed ut persona publica & secundum notitiam publicam, quam habet ex approbatione examinantium. Sensus itaque est, se scire Ordinandos esse publice dignos, seu haberi pro talibus. Interim tamen, si hunc defectum scivit, antequam procederetur ad actualem Ordinationem, tenebatur in conscientia monere vel Ordinantem, vel ipsum Ordinandum, ne accederet, si hac monitione probabiliter credidit se aliquod effecturum: si hoc non credidit, neque defectum probare potuit, debebat pro illa vice officium præsentandi declinare. Ad similem monitionem tenentur omnes alii, qui privatim sciunt aliquod impedimentum vel defectum in Ordinando, sicut qui sciunt impedimentum inter contrahendos Matrimonium.

5 Dico 4. Probabile est, Ordinandum, qui solus novit in se defectum juris Ecclesiastici, aliis non cognitum, in Scrutinio non obligari prodere suum defectum vel impedimentum occultum. Ratio, quia hanc obligationem nullibi imponit Jus Ecclesiasticum, saltem id non satis probatur: tam gravis autem obligatio seipsum vel infamandi, vel saltem impediendi à tanto favore, quem quis habet ex Ordinibus, asseri non debet sine sufficienti fundamento. Videantur dicta ad tit. de Constit. n. 68. 69. & tit. de Elect. n. 27. 28. Dissentiunt Panor. mit. & alii plurimi. Oppones. In can. 55. cit. deponi jubetur, qui se ordinationis tempore non prodidit fuisse penitentem: ergo fuit obligatio, suum defectum manifestandi. R. N. Conf. Juste enim prohibetur quis exercere Ordinem, quando constiterit de impedimento, quamvis non fuerit obligatus prodere impedimentum, quamdiu non constabat. Dein ibi non est sermo de impedimento occulto, quia de publice penitente (quamvis id ignoraverit Episcopus) nam privatim penitens non prohibetur ordinari. Pariter nihil probatur ex can. 5. d. 81. quia nec ibi jubetur aliquis defectum occultum prodere, sed sustinere depositionem sibi inflictam, cum compertum fuerit.

6 Quæres, an & cui poenæ subjaceat tum Ordinans sine prævio Scrutinio, tum sine eo Ordinari se faciens, tum qui in Scrutinio non detexit suum impedimentum? R. 1. Ordinans sine Scrutinio ignotum, seu de cujus habilitate prius ei non sufficienter constabat, arbitrariè puniri potest: Ordinans verò cum scientia impediendi privetur Ordinandi potestate. can. 55. cit. R. 2. Ordinari se faciens sine Scrutinio, seu furtivè semet Ordinandis ingerens, suspendendus est ab exercitio Ordinis furtivè suscepti. can. fin. d. 24. & careat executione, quamdiu Episcopus cum ipso non dispensaverit, etiam si aliàs dignus fuisset; modò non fuerit notoriè dignus. Si verò sub poena excommunicationis prohibuitur fuerit ab Episcopo, ne quis sine examine accederet; vel si quis furtivè susceperet duos Majores Ordines eodem die

(non verò si Subdiaconatum cum Minoribus, quod à Trid. non prohibetur sub poena) videtur esse suspensus ipso jure ab executione omnium Ordinum, quos habet, per c. 1. & segg. De eo, qui furtivè. R. 3. Non detegens suum impedimentum in Scrutinio, si tamen illud fuit aliàs manifestum, vel postea compertum, deponi jubetur. can. 5. & 55. cit. non tam propter culpam, in non manifestando defectu occulto commissam, quam propter indignitatem & inhabilitatem, vel irregularitatem pro foro externo statutam, & postea detectam. Adeoque hæc non est propriè depositio, quatenus hæc est poena; sed quatenus est prohibitio exercitii Ordinis, facta inhabili.

At valene Ordo furtivè accedenti, vel indigno collatus? R. Affirmativè, nisi Episcopus expressam & positivam intentionem habuerit indignum, vel furtivè accedentem, non Ordinandi; quod non præsumitur; modò indignus non sit incapax Ordinis Jure Divino vel Naturali. Nec obstat, quod Episcopus protestetur, se nolle ordinare indignos; quia id facit tantum ad ostendendam suam displicentiam, & quod nolit ordinare scienter indignos.

TITULUS XIII.

De Ordinatis ab Episcopo, qui renuntiavit Episcopatu.

SUMMARIUM.

1. 2. An valide & licitè Ordinet Episcopus, postquam renuntiavit loco: aut loco & dignitati simul.
3. Ordinatus ab Episcopo, qui renuntiavit loco & dignitati simul, non potest exercere Ordinem sine dispensatione.

Sciendum, quod Episcopus renuntiare possit Episcopatu dupliciter, nempe 1. loco tantum, h. e. curæ, officio, & administrationi Episcopali; quia v. g. valetudinis causâ moratur alibi. 2. loco & dignitati simul, h. e. etiam Ordini Episcopali, vel potius executioni Ordinis Episcopalis; quia v. g. timet depositionem ob delictum.

Dico 1. Episcopus, qui renuntiavit loco tantum, validè ordinar, quia retinet Ordinem Episcopalem; & licitè, si rogatus ab aliquo Episcopo confert Ordines, vel cum licentia illius Episcopi, in cujus diocesi existit. c. 1. h. t. Si autem non accederet alicujus Episcopi licentia, ageret illicitè: quia post talem renuntiationem nullos amplius habet subditos.

Dico 2. Episcopus, qui renuntiavit loco & dignitati simul, validè quidem ordinar quoscunque, licitè tamen neque cum licentia alicujus Episcopi confert Ordines Majores. c. 1. cit. Ratio prioris partis est; quia retinet Ordinis Episcopalis characterem, adeoque habet, quidquid ad validam Ordinationem requiritur ex parte ipsius; cum potestas Ordinandi fundetur in hoc indelebili characterè. Ratio posterioris; quia collatio Majorum Ordinum (non Minorum) etiam cum consensu alicujus Ordinarii prohibetur ipsi. c. cit.

Dico 3. Recipiens Ordines Majores ab Episcopo.

Episcopo, qui renuntiavit loco & dignitati simul, etiam non scienter, prohibetur exercere Ordines sic susceptos, donec cum ipso dispenset Episcopus. c. 1. cit. Ratio; quia ipse talis Episcopus non habet executionem Ordinis, consequenter nec alius dare potest executionem colatam. sed est inhabilitas potius & irregularitas, quam per dispensationem, non per absolutionem, auferenda est. 2. Episcopus, si ignorantia in recipiente non fuit crassa & graviter peccaminosa; si enim talis fuisset, dispensare foret penes Patrem solum. c. cit. intellige, si delictum esset notum solum. c. cit. si enim foret occultum, adhuc Episcopus dispensandi potestate polleret, per Trid. sess. 24. c. 6. de Ref. An verò dispensare sit penes Episcopum Ordinantem, vel ejus Successorem, inter DD. controversum est. 3. Majores, nam Ordines Minores tantum recipiens non privatur executione eorum. c. cit. Quæ omnia etiam intelligenda veniunt de Ordinatis ad Episcopum excommunicato, suspensio, vel interdicto, non tolerato, item de schismatico, per cam. 5. caus. 9. q. 1. cum c. 2. h. t.

TITULUS XIV.

De Ætate, & Qualitate, & Ordine
Præficiendorum.

SUMMARIUM.

1. Præficiendi, seu promovendi ad Beneficia
2. Debent habere ætatem à Trid. requisitam.
3. Et certos Ordines pro qualitate Beneficiorum.
4. Ac plerasque in Ordinando requisitas qualitates, maxime probitatem & scientiam.
5. Et quas possulat Fundatio, Consuetudo, Statutum.
6. Etiam per Consuetudinem, & Statutum introduci potest, ut certa Dignitates & Beneficia conferantur solis Nobilibus.
7. Beneficia Curata conferri debent dignioribus.
8. 9. Collatio Beneficii, debitam ætatem non habenti, aut excommunicato &c. & irregulari facta, ipso jure nulla est in foro externo.
10. Item facta criminoso, ac penitus illiterato, si Beneficium sit curatum.
11. Qui suscipit Beneficium curatum sine animo suscipiendi intra annum Sacerdotii, an amittat fructus illius anni.

¶ Ciendum 1. à collatione Ordinum, quos necessario supponunt Dignitates & Beneficia Ecclesiastica, rectè fieri transitum ad Præficiendos (h. e. promovendos ad Dignitates & Beneficia Ecclesiastica) requisita, nempe quæ ætate, qualitate, & Ordine debeant esse prædicti.

Sc. 2. Circa Ætatem omnia varia Juris Antiquioris dispositione standum esse Tridentino, juri novissimo, quod S. 23. c. 6. & S. 24. c. 12. ita disponit. 1. ante annum decimum quartum nullus obtinere possit ullum Beneficium, etiam simplex. 2. nemo, nisi qui vigesimum quintum ætatis annum attigerit, promoveatur ad Dignitates quascunque, curam animarum anne-

Lib. I. R. P. Pichler.

xam habentes, uti sunt Abbatia, Præpositura, Archipresbyteratus (qui fortè in Germania non differt à Decanatu) Archidiaconatus (qui fortè, saltem alicubi, hodie non distinguitur ab Officio Vicarii Generalis) & alia similes. 3. Ad cæteras autem dignitates, quibus Cura animarum annexa non est, non asciscantur Clerici vigesimo secundo ætatis anno minores. Ex quibus verbis non minores colligitur, hos 22. annos debere esse completos in ordine ad Dignitates non Curatas, sicut vice versa ad Curatas: item ad Beneficia simplicia sufficiunt anni 25. & 14. inchoati tantum, partim quia Trid. adhibet verbum, attigerit, atqui vigesimum quintum annum jam attigit, qui illum inchoavit; partim quia, ubi jus non enuntiat, debeantne anni esse completi, vel sufficiant inchoati, hoc posterius præsumendum est, juxta Reg. 30. de R. J. in 6. in obscuris minimum est sequendum; quod nempe est favorabilius. 4. Nullus recipiatur ad Canonicatum, Præbendam, & Portionem, qui non sit ejus ætatis, ut infra tempus à Jure præscriptum initiari valeat eo Ordine, quem requirit Canonicatus vel Præbenda; scilicet infra annum. Clem. 2. h. t. Præterea notandum est 1. quòd ad Beneficia Curata & Parochialia omnia, item in Vicariis Perpetuis Curatarum Ecclesiarum, requiratur annus 25. sicut ad Dignitates Curatas. c. 7. §. inferiora de Elect. in 6. Clem. unic. de Offic. Vicar. quia Trid. quoad hos non immutavit Jus Antiquum, sicut & nihil immutavit de Pensionibus, ad quas proin adhuc hodie sufficient 7. anni, cum non sint Beneficia propriè dicta. 2. Quòd de ætate ad Episcopatum, quæ sunt 30. anni completi (in Gallis dicunt sufficere 27. inchoatum) & Præpositum Monialium, quæ sunt 40. vel 30. anni, pariter Tridentinum nihil diversum disposuerit à Jure Antiquo. 3. Quòd ætas ad consecrationem Beneficii necessario adsit non solum tempore collationis, institutionis, confirmationis, sed etiam jam tempore electionis, presentationis, impetrationis, ut habet communis.

Sc. 3. Circa Ordinem præscribi à Jure 1. quòd nemo validè recipiat ullum Beneficium Ecclesiasticum, vel Dignitatem, nisi sit Clericus, h. e. primò saltem Tonsurà initiatus. c. 2. de Inst. c. 6. de Transact. quia laici sunt incapaces Juris Spiritualis, seclusò privilegio Apostolicò. 2. quòd sine illo Ordine, quem requirit Beneficium vel Dignitas ex fundatione, aut radicata consuetudine, aut de Jure, non possit acquiri tale Beneficium, vel Dignitas; sufficit tamen, si intra annum suscipiatur ille Ordo: sic potest acquiri Beneficium parochiale ab eo, qui nondum est Sacerdos, modò 25. annos jam attigerit, & infra annum suscipiat presbyteratum. c. 14. de Elect. in 6. Siquidè ad omnia Beneficia curata, & Dignitates, curam animarum, vel jurisdictionem fori externi annexam habentes, necessarius est Ordo presbyteratus, vel actu susceptus, vel intra annum suscipiendus. Et quamvis c. 5. h. t. requiratur in tali, ut, dum recipit Beneficium curatum, jam sit Subdiaconus, correctum tamen id est per c. 8. de Præb. in 6. juxta quod sus-

P 2

fici